

UNIVERSITAT DE BARCELONA

L'escenografia simbolista d'Adrià Gual

Anna Solanilla i Roselló

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) i a través del Dipòsit Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX ni al Dipòsit Digital de la UB. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX o al Dipòsit Digital de la UB (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) y a través del Repositorio Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR o al Repositorio Digital de la UB. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR o al Repositorio Digital de la UB (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service and by the UB Digital Repository (diposit.ub.edu) has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized nor its spreading and availability from a site foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository is not authorized (framing). Those rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

MANUSCRITS¹ D'ADRIÀ GUAL (ARXIU FONTS GUAL. MUSEU DE LES ARTS ESCÈNIQUES.
INSTITUT DEL TEATRE DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA)

1. *Le Monsieur un tel, ou Comment on exploite une ligne de conduite [El senyor tal o com s'explota una línia de conducta*. Peça en un acte; J. Roure i Torrent, traducció catalana, abril 1924]. Còpia a màquina original. 87 fs. + 2 quartilles 220x160. Arxiu Gual. Ms. MCDXXXIII. Títol propi obtingut de l'epígraf. Revista. Any XV (gener-juny, 1929), p. 94-116. Top. Rull 11-4°, Segell i "Col·lecció Jaume Rull Jove Teatre"²]
2. "Base o teoria del color a les taules" [pròleg inèdit]. *Blanch y negre. Primer ensaig de color escènich*. 4 de desembre de 1894. Original autògraf i signat. 36 quartilles. 220 x 140. Escrit amb tinta i llapis. Arxiu Gual. Ms. MCDIX
3. "Història lleugera de l'asunto, per saber amb qui tractem, a on som i què passa". *Blanch y negre. Primer ensaig de color escènich*. 4 de desembre de 1894. Original autògraf i signat. 36 quartilles. 220 x 140. Escrit amb tinta i llapis. Arxiu Gual. Ms. MCDIX
4. "Posat d'escena". *Blanch y negre. Primer ensaig de color escènich*. 4 de desembre de 1894. Original autògraf i signat. 36 quartilles. 220 x 140. Escrit amb tinta i llapis. Arxiu Gual. Ms. MCDIX
5. "Pròleg". *Silenci*. Octubre 1897. Original autògraf i signat. Arxiu Gual, núm. 1008. Publicat amb "De interpretació". *Silenci*. Barcelona: Llibreria d'Àlvar Verdaguer, 1898
6. *Blanca flor*. Cant popular armonisat per la escena. Original autògraf i signat. 56 quartilles. 220 x 180. Amb esmenes. Dibuixos originals. Juntament amb la conferència, un pròleg i fragments varis, relacionats amb l'obra, originals autògrafs. Estrenat el 30 de gener de 1899 en el Teatre líric de Barcelona.
7. *Blanca flor*. Cant popular armonisat per la escena. Segona còpia manuscrita. 34 fs. Per les dues cares. 220 x 160. Escrita amb tinta lila. Amb esmenes originals autògrafas. Ms. MCDXIV
8. *Blanch y negre*. Primer ensaig de color escènich. 4 de desembre de 1894. Original autògraf i signat. 36 quartilles. 220 x 140. Escrit amb tinta i llapis. Arxiu Gual. Ms. MCDIX
9. *Bressolada*. Còpia a màquina original. 6 fs. 220 x 180. Arxiu Gual. Ms. MCDXCIV-2
10. *Bressolada*. Original autògraf. 10 quartilles. 220x180. Arxiu Gual. Ms. MCDXCIV-2. 1922

---

¹ Les referències bibliogràfiques han estat preses del treball elaborat per a: Anna VÀZQUEZ, *Catàleg de Manuscrits de teatre en català de l'Institut del Teatre*. Barcelona: Generalitat de Catalunya i Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 1981.

² S'ha introduït aquí aquesta referència documental de l'autor J. Roure i Torrent perquè el document en qüestió es troba a l'Arxiu Gual com la resta.

11. *Camí d'Orient. Tragèdia en cinc actes.* París, juliol-jener, 1902. Original autògraf i signat. 253 quartilles per les dues cares. 190 x 150. Amb esmenes. Acotacions amb llapis. S'hi inclou un quadern de confidències, estudis i consideracions de l'autor sobre aquesta obra. Arxiu Gual. Ms. MCD
12. *Don Joan.* Còpia màquina original. 190 fs. 220 x 185. Amb esmenes i pàgines originals autògrafes. Arxiu Gual. Ms. MCDLXXIX-2
13. *Don Joan.* Drama en tres actes. Original autògraf. 191 fs. 230 x 165. Ms. MCDLXXXIII
14. *Els excèntrichs Tik-Tok.* Acte unich, 1892. Original autògraf. 14 quartilles. 265 x 205. Esmenat. Arxiu Gual. Ms. MCCCXCI
15. *Enganyosa.* Monólech, 24 d'abril, 1893. Original autògraf i signat. 15 quartilles. 225 x 150. Dedicada a F. Llano. Arxiu Gual. Ms. MCCCXCVIII
16. *L'últim hivern.* 1893. Original autògraf. 16 quartilles. 210 x 150. Escrit amb llapis. Arxiu Gual. Ms. MCCCXCVI
17. *La culpable.* Còpia manuscrita, 249 fs. Per les dues cares. 225 x 160. Acotacions amb tinta vermella. Arxiu Gual. Ms. MCDLVII
18. *La culpable.* Drama en tres actes, de mars a juny de 1899, a Barcelona. Original autògraf i signat. 246 quartilles 225 x 165. Amb moltes esmenes i trossos esborrats
19. *La mar brama.* Un acte, mars, 1894. Còpia a màquina original i signada. 25 fs. 275 x 215. Amb esmenes i trossos esborrats. Un full amb un dibuix original de Gual que correspon a l'última escena de l'obra. Ms. MCDXXVII, 1 i 2
20. *La visita.* Cuadro de costums, Barcelona, 1893. Original autògraf i signat. 30 quartilles. 150 x 105. Amb una anotació de l'autor signada l'any 1941. Arxiu Gual. Ms. MCCCXCV
21. *Les filoses.* Còpia a màquina original. 13 fs. 325 x 245. Ms. MCDXLV
22. *Les filoses.* Novembre 1915. Original autògraf i signat. 30 quartilles. 215 x 135. Esmenat. Precedit d'un estudi de teatre en català de l'obra pel mateix autor. Escenificació estrenada al Coliseum Pompeia, l'1 de juliol de 1916
23. *Lluna de neu.* Original autògraf. 6 quartilles per les dues cares. 265 x 205. Escrit amb tinta lila i amb llapis
24. *Lluna de neu.* Segon apunt original autògraf. 6 quartilles per les dues cares. 265 x 205. Arxiu Gual. Ms. MCDXIII
25. *Morts en vida.* Còpia manuscrita. 19 fs. Per les dues cares. 220 x 160. Amb una pàgina original autògrafa. Acotacions amb tinta vermella. Arxiu Gual. Ms. MCDXI
26. *Morts en vida.* Drama en tres actes, comensat en agost i acabat el octubre del any 1894. Original autògraf i signat. 43 quartilles. 210 x 160. Esmenat

27. *Nocturn n.º 3, els sants emigrants o la nit al desert* (també anomenat *Blau i blanc. Andante*). Comensat entre el 15 y el 25 de maig, acabat el 17 de juny de 1901 a París. Original autògraf i signat. 40 quartilles. 210 x 150. Arxiu Gual. Ms. MCDI
28. *Nocturn*. Començat de setembre a octubre de 1895, abans de morir el pare; acabat de novembre a desembre del mateix any. Original autògraf. 20 quartilles. 220 x 155. Amb esmenes i trossos esborrats. S'hi inclouen esbossos, la música original i altres anotacions referents a l'obra. Arxiu Gual. Ms. MCDLXXIII
29. *Oh estrella!* Monolech en prosa, original, 9 d'abril de 1892. Còpia manuscrita. 7 fs. Per les dues cares. 210 x 150. Esmenes originals autògrafes. Arxiu Gual. Ms. MCCCXCIII
30. *Scherzo tragic de Romeo i Julieta*. Còpia a màquina original. 13 fs. 220 x 180. Arxiu Gual. Ms. MCDXCVI-2
31. *Scherzo tragic de Romeo i Julieta*. Original autògraf. 15 quartilles. 225 x 160. Amb esmenes i trossos esborrats. Arxiu Gual. Ms. MCDXCVI
32. *Shumann en el vell casal*. Còpia a màquina original. 14 fs. 345 x 235. Amb esmenes originals autògrafes. Arxiu Gual. Ms. MCDXLVI
33. *Shumann en el vell casal*. Original autògraf. 19 quartilles. 215 x 140. Amb esmenes i trossos esborrats
34. *Simfonia d'un dia serè*. Còpia a màquina original. 30 fs. 220 x 180. Arxiu Gual. Ms. MCDXCII-2
35. *Simfonia d'un dia serè*. Poema escènic devotament compost a l'ombra de les serenors de J. Sebastià Bach, febrer de 1922. Original autògraf i signat. 40 quartilles. 220 x 165. Ms. MCDXCII

ARTICLES I CONFERÈNCIES D'ADRIÀ GUAL (ARXIU FONS GUAL. MUSEU DE LES ARTS ESCÈNIQUES. INSTITUT DEL TEATRE DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA)

1. "A propòsit del Ballets Russos. Impressions". *La Veu de Catalunya* (27 de juny de 1917). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum I, p. 29
2. "A propòsit dels ballets russos: Les presentacions escèniques". *La Veu de Catalunya* (27 de juliol de 1917). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum I, p. 30
3. "Constitució T[eatre]. Íntim". [conferència]. 1897 aprox. Original autògraf i signat. Arxiu Gual. Carpeta 47
4. "D'Art i de vida artística catalana" [conferència]. Original autògraf i signat. Arxiu Gual (29 de febrer 1908). Núm. 195
5. "D'escenografia teatral" [llició], (1922-1927). Original autògraf i signat. Arxiu Gual. Carpeta 42
6. "De plàstica wagneriana". *La Veu de Catalunya* (20 de febrer de 1934). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum 3, p. 22
7. "Dels conjunts escènics" [conferència]. Original autògraf i signat. Arxiu Gual. Llegida a l'Associació Popular Regionalista el 17 d'octubre de 1903
8. "Discurs". *La Veritat* (19 de gener de 1904). Llegida al Teatre del Conservatori
9. "El pas dels Ballets Russos per Barcelona". *Gasetta Catalana d'Art Dramàtic*. Any I, núm. 4 (juliol de 1917), pàgina de portada de la revista
10. "El teatre Modern, innovador?" [conferència], (1898-1899 aprox.). Original autògraf i signat. Arxiu Gual. Carpeta 47
11. "El teatre popular". Pla-estudi llegit a l'Associació Popular Regionalista la nit del 2 d'abril de 1901. Reproduït a *Juventut* (25.04.1901, 02.05.1901 i 05.05.1901): p. 288-290, 307-309 i 315-317
12. "Escenografia Catalana". *La Veu de Catalunya*. (12 de juliol de 1922). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum I, p. 66
13. "Hacia un teatro nuevo" [conferència]. Original autògraf i signat. Arxiu Gual. Llegida a l'Ateneo de Madrid (1923). Carpeta 42
14. "La moderna escenografia italiana". *La Veu de Catalunya*. (15 de febrer de 1933). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum 3, p. 2
15. "Lugné-Poe". *La Veu de Catalunya*, (22 de febrer de 1922). Arxiu Gual. Premsa. Àlbum I, p. 48
16. "Serge de Diaghilev". *La Veu de Catalunya*, (8 de juliol de 1917). Arxiu Gual.

Premsa. Àlbum I, núm. 31

BIBLIOGRAFIA

1. Article sense signar "Interior, de M. Maeterlinck", *La veu de Catalunya*. Any I, núm. 30, edició vespre (30.01.1899): p. 1
2. Autors diversos "Los pintores y el teatro". *El Público*. Madrid. Núm. 28 (novembre 1987)
3. Autors diversos *Amadeu i Audouard, fotografies d'escena* [catàleg d'exposició]. Barcelona: La Virreina, Ajuntament de Barcelona (juny-juliol 1998)
4. Autors diversos *Barcelona y la pasión modernista. Barcelona Metròpolis Mediterrània*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1990. (Quadern Central, 16)
5. Autors diversos *Cipriano de Rivas Cherif y el teatro español de su época (1891-1967)*. Madrid: Publicaciones de la Asociación de Directores de Escena de España, 1999
6. Autors diversos *Costumes de théâtre russe des années 20, Collection Rakitine* [catàleg d'exposició]. Brussel·les: Maison du Spectacle *La Bellone* (14 de gener-febrer de 1992-1993)
7. Autors diversos *Enciclopedia dello Spettacolo*. Roma: Le Maschere, 1954-1968
8. Autors diversos *Enciclopedia universal ilustrada europeo-americana*. Madrid: Espasa-Calpe, DL 1975-1999, cop. 1908-1930
9. Autors diversos *El Modernisme a Catalunya: Adrià Gual 1872-1944. Pintor i dibuixant* [catàleg d'exposició]. Barcelona: Sala Parés (12-24 de gener de 1974)
10. Autors diversos *El Modernisme*. Barcelona: Olimpíada Cultural S.A. - Lunweg Ed. 1990
11. Autors diversos *El simbolismo en la pintura francesa* [catàleg d'exposició]. Madrid: Dirección General de Bellas Artes. Museo de Arte Moderno, Parc de la Ciutadella, desembre 1972 - gener 1973
12. Autors diversos *Els Masriera: Francesc Masriera (1842-1902), Josep Masriera (1841-1912), Lluís Masriera (1872-1958)* [catàleg d'exposició]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), 1986

13.	Autors diversos		<i>Esteticisme i decadentisme a la fi de segle</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions de Barcelona, 1988
14.	Autors diversos		<i>Guimerà 1845-1995</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya, Centre Dramàtic, 1995
15.	Autors diversos		<i>Il simbolismo, le immagini dell'idea</i> . Milà: Fretelli Fabri, 1975
16.	Autors diversos		<i>L'art des Ballets Russes, Projets de décors et costumes, 1908-1929</i> . París: Gallimard, 1990
17.	Autors diversos		<i>L'escola catalana d'escenografia Realista (1850-1950)</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Diputació de Barcelona, Institut del Teatre, CEDAEC, 1978
18.	Autors diversos		<i>Oskar Schlemmer</i> [catàleg d'exposició]. Madrid: Museu Nacional, Centro Reina Sofia - Caixa de Pensions de Barcelona, 1997
19.	Autors diversos		<i>Romea, 125 anys</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1989
20.	Autors diversos		<i>Santiago Rusiñol (1861-1931)</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) - Fundació Cultural Mapfre Vida, 1997
21.	Autors diversos		<i>The symbolist prints of Edvard Munch, The Vivian and David Campbell Collection</i> . Toronto: Art Gallery of Ontario, Yale University Press, New Haven and London, 1996
22.	A. S.	de F.	"Silenci". <i>Luz</i> . Any II, núm. 6 (31.01.1898): p. 7
23.	ALIER	Roger	"El máximo fenómeno operístico alemán del siglo XIX: Richard Wagner". <i>Historia de la opera</i> , Barcelona: Ediciones Robinbook, S. L., 2002: p. 221-243
24.	ALIER	Roger	"L'òpera als anys de la restauració". <i>L'Avenç</i> . Núm. 22 (desembre 1979): p. 5-40
25.	ALIER	Roger	"La vida musical barcelonina durant el Modernisme". <i>Història de la Cultura Catalana. El Modernisme 1890-1906</i> . Vol. VI. Barcelona: Edicions 62, 1995: p. 129-150

26.	ALIER HEILBRON SANS RIVIÈRE	Roger M. F.	<i>L'obra de Richard Wagner a Barcelona.</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Òpera Actual, Cercle del Liceu de Barcelona, 4-30 octubre 1993
27.	ALVET	Montserrat	"Presència de Wagner (1883-1983): Els primers anys wagnerians". <i>Serra d'Or</i> . Any XXV, núm. 281 (febrer 1983): p. 9-10
28.	ANTOINE	André	"Causerie sur la mise en scène". <i>La Revue de Paris</i> . Vol. X. París: 1903: p. 596-612. [Traducció al castellà a "Detrás de la cuarta pared". <i>Principios de dirección escénica</i> . Selecció i notes Edgar Ceballos. Mèxic: Editorial Gaceta, 1992: p. 39-48]
29.	APPIA	Adolphe	"La mise en scène du drame wagnérien". <i>Oeuvres complètes/ Adolphe Appia</i> . [Édition élaborée et commentée par Marie L. Bablet-Hann]. Berna: L'Âge d'Homme, 1986
30.	ARIAS DE COSSIO	Anna Maria	<i>Dos siglos de escenografía en Madrid</i> . Madrid: Mondadori España, 1991
31.	ARREGUI	Juan P.	"Algunas consideraciones acerca de la conformación técnica de la pintura teatral española en el siglo XIX". <i>Espéculo UCM</i> 14 (2003) 24 p. En línia. http://www.ucm.es/info/especulo/numero14/escenog.html . 7 gener 2003
32.	ARTÍS-GENER	Avel·lí	"Adéu elegíac a Ramon Batlle i al seu ofici". <i>Serra d'Or</i> . Any XV, núm. 166 (juliol 1973): p. 15-17
33.	ARTÍS-GENER	Avel·lí	<i>Adrià Gual i la seva obra</i> . Mèxic D. F.: Col·lecció Catalonia, 1946
34.	ARTÍS-GENER	Avel·lí	<i>La escenografía en el teatro y el cine</i> . Mèxic: Ed. Centauro, 1947
35.	AVIÑOÀ	Xosé	"El fracàs del teatre líric català a la Barcelona finisecular". <i>Revista de Catalunya</i> . Núm. 61 (novembre 1989): p. 79-97
36.	AVIÑOÀ	Xosé	"La fada de Morera i Massó i Torrents: un projecte musical modernista". <i>Actes del Col·loqui Internacional sobre Modernisme</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de

- Montserrat, 1988: p. 117-130.
37. AVIÑOÀ Xosé "Música i Modernisme: definició i període". *El modernisme*, Vol. I. Barcelona: Olimpíada Cultural S.A. - Lunweg Ed., 1990: p. 411-430
38. BABLET Denis "El pintor en el escenario". *El Público*, núm. 28, Madrid (novembre 1987): p. 11-26
39. BABLET Denis
BABLET Marie-louise *Adolphe Appia, 1862-1928. Actor-Espacio-Luz*. [catàleg d'exposició]. Fundació Suïssa de Cultura, Pro Helvetia, Zurich, en el marc de l'exposició *Espais 79*. París, 1979
40. BABLET Denis *Edward Gordon Craig*. París: L'Arche Editeur, 1962
41. BABLET Denis *Esthétique Générale du Décor de Théâtre de 1870-1914*. París: Centre National de la Recherche Scientifique, 1965
42. BABLET Denis *Les Révolutions Scéniques de s. XX*. París: Société Internationale d'Art, cop., 1975
43. BABLET Marie-Louise *Oeuvres complètes/Adolphe Appia*. Berne: L'Âge d'Homme, 1983
44. BALAKIAN Anna *El movimiento simbolista*. Madrid: Guadarrama, Colección Universidad de Madrid, Bolsillo Punto Omega, 1969
45. BARÁN A. I. "Arte Nuevo. Ifigénia". *Luz*, núm. 2 (3° setmana octubre 1898): p.16
46. BATLLE GORDÓ Ramon *Conceptes d'escenografia*, treball inèdit. Barcelona, 1958
47. BATLLE GORDÓ Ramon *Quinze anys de Teatre Català. Es teatres Romea i Novetats de 1917 a 1932*. Barcelona: Monografies de l'Institut del Teatre, 1984
48. BATLLE I JORDÀ Carles "La influència de Guimerà en l'obra primerenca d'Adrià Gual". *Llengua i literatura*. Núm. 10 (1999): p. 21-45
49. BATLLE I JORDÀ Carles *Adrià Gual (1891-1902): Per un teatre simbolista*. Barcelona: Diputació de

50.	BAUDELAIRE	Charles	Barcelona, Institut del Teatre, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001 <i>Fleurs du mal</i> [<i>Les flors del mal</i> , versió de Xavier Benguerel. Sant Boi de Llobregat: Edicions del Mall, 1985]
51.	BERTRAN	Marc Jesús	<i>El Gran Teatre del Liceu (1837-1930)</i> . Barcelona: Instituto Gráfico Oliva de Vilanova, 1931
52.	BOBES NAVES	María del Carmen	<i>Semiòtica de la escena. Análisis comparativo de los espacios dramáticos en el teatro europeo</i> . Madrid: Arco/Libros, 2001
53.	BOMPIANI	Valentino	<i>Dizionario Litterario della opere</i> [<i>Diccionario Literario de obras y personajes de todos los tiempos y todos los países</i>]. Vol VI. Barcelona: Hora, S.A., 1988: p. 115-121
54.	BONNIN	Hermann	"La primera concepció de la posada en escena modernista a Catalunya". <i>Serra d'Or</i> . Núm. 260 (maig 1981): p. 53-54
55.	BONNÍN	Hermann	<i>Adrià Gual i l'Escola Catalana d'Art Dramàtic (1913-1923)</i> . Barcelona: Rafael Dalmau editor, 1976
56.	BONNÍN	Hermann	<i>Adrià Gual i l'Escola Catalana d'Art Dramàtic (1923-1934)</i> . Barcelona: Rafael Dalmau editor, 1976
57.	BRAVO	Isidre	"Escenografia i creació teatral global". <i>Els Masriera: Francesc Masriera (1842-1902), Josep Masriera (1841-1912), Lluís Masriera (1872-1958)</i> . [catàleg d'exposició]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, MNAC, 1986: p. 196-213
58.	BRAVO	Isidre	"L'escenografia de l'espectacle romàntic a Catalunya". <i>El Romanticisme a Catalunya</i> , Barcelona: coedició d'autors i Generalitat de Catalunya-ECSA, 1999: p. 102-107
59.	BRAVO	Isidre	"Presència de Wagner (1883-1983): L'escenografia wagneriana a Catalunya". <i>Serra d'Or</i> . Any XXV, núm. 281 (febrer 1983): p. 15-22
60.	BRAVO	Isidre	<i>Adrià Gual. Mitja vida de Modernisme</i> .

	COCA BATLLE	Jordi Carles	Barcelona: Diputació de Barcelona, 1992
61.	BRAVO GRAELLS	Isidre Guillem-Jordi	<i>Cinc escenògrafs catalans: Francesc Soler i Rovirosa, Fèlix Urgellés, Maurici Vilomara, Salvador Alarma, Oleguer Junyent.</i> Barcelona: Institut del Teatre, Diputació de Barcelona, 1985 (Col·lecció de facsímils dels fons documentals, núm. 2)
62.	BRAVO	Isidre	<i>Esbossos i teatrins –Adquisicions escenogràfiques del Museu de les Arts de l'Espectacle</i> [catàleg exposició]. Barcelona: Institut del Teatre, 1985
63.	BRAVO GRAELLS	Isidre Guillem-Jordi	<i>Espais wagnerians.</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Institut del Teatre, Museu de les Arts Escèniques de l'Espectacle, desembre 1983 - gener 1984
64.	BRAVO	Isidre	<i>Francesc Soler i Rovirosa, 1836-1900</i> [catàleg exposició]. Barcelona: Institut del Teatre, 1986
65.	BRAVO	Isidre	<i>L'escenografia catalana.</i> Barcelona: Diputació de Barcelona, 1986
66.	BROSSA	Jaume	"La festa modernista de Sitges". <i>L'Avenç</i> . V (1893): p. 257-261
67.	C. LAPLANA	J. de	"La primera pintura naturalista de Santiago Rusiñol". <i>Revista de Catalunya</i> . Núm. 77 (setembre 1993): p. 111-127
68.	CABRÉ	Rosa	"Cartes de Josep Yxart a Joan Sardà". <i>Els Marges</i> , núm. 24 (1982): p. 69-89
69.	CAMPS I OLIVÉ	Assumpta	<i>La recepció de Gabriele D'Annunzio a Catalunya.</i> Barcelona: Curial Edicions Catalanes, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996
70.	CASACUBERTA	Margarida	"Santiago Rusiñol i el seu mite d'autor modernista a autor de moda". <i>El Modernisme</i> . Vol. I. Barcelona: Olimpíada Cultural S.A. - Lunweg Ed., 1990: p. 99-106
71.	CASACUBERTA	Margarida	<i>Santiago Rusiñol i el teatre per dins.</i> Barcelona:, Institut del Teatre, 1999. (Monografies de Teatre)

72.	CASACUBERTA	Margarida	<i>Santiago Rusiñol, literatura i mite.</i> Barcelona: Curial Edicions Catalanes, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997
73.	CASACUBERTA	Margarida	<i>Santiago Rusiñol: Teatre simbolista.</i> Barcelona: Edicions 62, 1992
74.	CASELLAS	Raimon	"Exposición General de Bellas Artes III. Las pinturas simbolico-decorativas", <i>L'Avenç</i> , (12 de maig de 1896). També publicat amb el títol: "Les pintures simbòlico-decoratives", dins <i>Etapas estètiques</i> . Vol 2. Barcelona: Societat Catalana d'Edicions, 1916: p. 147-167
75.	CASELLAS	Raimon	"La intrusa, drama de Mauricio Maeterlink". <i>La Vanguardia</i> , (8 setembre 1893): p. 4-5
76.	CASELLAS	Raimon	"La tia Tecleta o una senyora resentida". <i>L'Avenç</i> . Any IV, núm. 10 (1891): p. 311
77.	CASELLAS	Raimon	"Pedro Puvis de Chavannes". <i>Luz</i> , núm. 5 (2 ^a setmana novembre 1898): p. 53-55
78.	CASELLAS	Raimon	"Tercera Exposición de Bellas Artes. Pintura catalana: Crescendo idealista-Representaciones simbólicas", <i>L'Avenç</i> , (22 d'abril de 1896). Publicat amb el títol: "Pintura catalana. -Pel camí de l'ideal. Representacions simbòliques", dins <i>Etapas estètiques</i> . Vol 2. Barcelona: Societat Catalana d'Edicions, 1916: p. 111-117
79.	CASELLAS	Raimon	<i>Etapas estètiques</i> . Vol. XXVIII i XXVIII. Barcelona: Societat Catalana d'Edicions, 1916
80.	CASSOU	Jean	"Adrià Gual". <i>Encyclopédie du Symbolisme</i> . París: Aymery Smogy, 1979
81.	CASTELLANOS	Jordi	"Corrents estètics (1898-1905)". <i>Actes del Col·loqui Internacional sobre el Modernisme</i> . Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988: p. 165-183
82.	CASTELLANOS	Jordi	"La literatura modernista". <i>Història de la Cultura Catalana. El Modernisme 1890-</i>

83.	CASTELLANOS	Jordi	1906. Vol. VI. Barcelona: Edicions 62, 1995: p. 81-128 "Literatura y Modernismo". <i>Barcelona y la pasión modernista</i> . Barcelona Metròpolis Mediterrània, 1990. (Quadern Central, núm. 16): p. 113-117
84.	CASTELLANOS	Jordi	"Modernisme i Noucentisme". <i>L'Avenç</i> . Núm. 25 (març 1980): p. 26-51
85.	CASTELLANOS	Jordi	"Raimon Casellas, entre modernisme i noucentisme" dins "El modernisme: un entusiasme". <i>Serra d'Or</i> . Núm. 135 (desembre 1970): p. 63-65
86.	CASTELLANOS	Jordi	<i>Raimon Casellas i el Modernisme</i> , Barcelona: Curial Edicions Catalanes i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983
87.	CERDÀ I SURROCA	Maria Àngela	"Una visió literària del Pre-rafaelisme català". <i>L'Avenç</i> . Núm. 69 (març 1984): p. 23-29
88.	CERDÀ I SURROCA	Maria Àngela	<i>Els pre-rafaelites a Catalunya: Adrià Gual i Queralt, l'ideal escenificat</i> . Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1981
89.	CIRICI PELLICER	Alexandre	"El modernisme com a totalitat", dins "El modernisme: un entusiasme". <i>Serra d'Or</i> . Núm. 135 (desembre 1970): p. 37-43
90.	CIRICI PELLICER	Alexandre	<i>El arte modernista catalán</i> . Barcelona: Aymà editor, 1951
91.	CIRLOT	Juan Eduardo	<i>Diccionario de símbolos</i> . Madrid: Ediciones Siruela, S.A., 1997
92.	CIURANS	Enric	<i>Adrià Gual</i> , Barcelona: Infiesta Editor, 2001
93.	COCA	Jordi	"Maurice Maeterlinck i el teatre simbolista". <i>Qüestions de teatre</i> . Barcelona: Institut del Teatre, 1985: p. 75-96
94.	COCA	Jordi	"Relació del teatre estranger a Barcelona". <i>Qüestions de teatre</i> . Barcelona: Institut del Teatre, 1985: p. 72-96
95.	COLL I MIRABENT	Isabel	"Santiago Rusiñol: pintor". <i>L'Avenç</i> . Núm.

- 69 (juny de 1981): p. 23-40
96. COLL I MIRABENT Isabel *Assaig sobre les diferents etapes pictòriques de Santiago Rusiñol*, [catàleg de l'exposició]. [S.l. : s.n.], DL 1981 Sitges: Gràfiques Puig. Palau de Maricel de Sitges: del 13 de juny al 26 d'agost de 1981
97. COLL I MIRABENT Isabel *Josep Mirabent i Gatell 1831-1899*. [catàleg exposició]. Sitges: *Butlletí del Grup d'Estudis Sitgetans*, Il·lustríssim Ajuntament de Sitges i Col·laboració de la Galeria Altarriba/ART. Núm. 13. (12-27 de gener), 1991
98. CORRESPONSAL, EL "La festa artística de Sitges". *La Vanguardia*, (13 de setembre 1893): p. 5
99. CORTADA Alexandre "El teatre a Barcelona, I". *L'Avenç*, 2° època, any IV, núm. 9 (setembre 1892): p. 277-278
100. CORTADA Alexandre "Maurice Maeterlink, el modern simbolisme franco-belga". *L'Avenç*, any V, núm. 15-16 (15-31 agost 1893): p. 244
101. CORVIN Michael *Dictionnaire Encyclopédique du Théâtre*. París: Bordas, 1991
102. CRAIG Edward Gordon *On the art of the theatre [L'Art del Teatre]*. Barcelona: Institut del Teatre, 1990]
103. CURET Francesc *El Arte Dramático en el resurgir de Cataluña*. Barcelona: Editorial Minerva, s.d. 1917
104. CURET Francesc *Història de l'art català*. Barcelona: Aedos, 1967
105. DALMASAS GIL "Maurici Maeterlinck". *Lo Teatro Regional*. Suplement literari, any I, núm. 12 (01-10-1897): p.12
106. DCUGIS REYMOND Nicole Suzanne *Le décor de théâtre en France, du Moyen Age à 1925*. París: Compagnie française des arts graphiques, 1953
107. DE C. LAPLANA J. "La primera pintura naturalista de Santiago Rusiñol". *Revista de Catalunya*. Núm. 77 (setembre 1993): p. 111-127

108.	DEAK	Frantisek	<i>Symbolist theater, the formation of an avant-garde</i> . Londres: The Johns Hopkins University Press, 1993
109.	DEBUSSY	Claude	<i>Pelléas et Mélisande</i> [<i>Pel·leas i Melisanda</i> . Poemes de Maurice Maeterlinck. Traducció adaptada de Joaquim Peña. Barcelona, 1930]
110.	DELLVOY	Robert L.	<i>Diario del simbolismo</i> . Ginebra: Destino/Skira, 1979
111.	DENIS	Maurice	<i>Théories, 1890-1910. Du Symbolisme et de Gauguin vers un nouvel ordre classique</i> . París, 1912
112.	DÍAZ-PLAJA	Guillermo	"Perfil del teatro romántico español". <i>Estudios escénicos</i> . Núm. 8. Barcelona: Institut del Teatre, 1963
113.	DÍAZ-PLAJA	Guillermo	<i>El teatro, enciclopedia del arte escénico</i> . Barcelona: Editorial Noguer, S.A., 1958
114.	DONDIS	Donis A.	<i>A Primer of Visual Literacy</i> [<i>La sintaxis de la imagen</i> . Barcelona: Editorial Gustavo Gili, S.A., 1976]
115.	ELIES	Feliu	<i>La vida i l'obra de Soler Rovirosa</i> . Barcelona: I.G. Seix i Barral Germans, 1931
116.	ESPALADER	Anton M.	<i>Història de la literatura catalana</i> . Barcelona: Editorial Barcanova, 1993
117.	FÀBREGAS	Xavier	"El declivi del modernisme". <i>Història del teatre català</i> . Barcelona: Editorial Millà, 1978: p. 199-252
118.	FÀBREGAS	Xavier	"El modernisme i la seva iconografia teatral" dins "El modernisme: un entusiasme". <i>Serra d'Or</i> . Any XII, núm. 135 (desembre 1970): p. 72-77
119.	FÀBREGAS	Xavier	"La revolució modernista". <i>Història del teatre català</i> . Barcelona: Editorial Millà, 1978: p. 171-197
120.	FÀBREGAS	Xavier	"Santiago Rusiñol i la iconografia teatral del Modernisme". <i>Aproximació a la història del teatre català modern</i> . Barcelona: Curial, 1972: p. 149-160

121.	FÀBREGAS	Xavier	<i>Teatre Modernista</i> . Barcelona: Edicions 62, 1982
122.	FANÉS	Fèlix	<i>Salvador Dalí, La construcció de la imatge 1925-1930</i> . Figueres: Fundació Gala-Salvador Dalí, 1999
123.	FELICI ROSSI	Lucio Tiziano	<i>La nuova enciclopedia della letteratura</i> Garzanti. Milan: Garzanti Editore S. p.a., 1985
124.	FONTBONA	Francesc	"El modernismo en Europa". <i>Barcelona y la pasión modernista. Barcelona Metròpolis Mediterrània, Quadern Central</i> . Núm. 16 (1990): p. 70-73
125.	FONTBONA	Francesc	"L'època del Modernisme". <i>Història de l'art català. Del Modernisme al Noucentisme 1888-1917</i> . Vol. VII. Barcelona: Edicions 62, 1985: p. 13-160
126.	FONTBONA	Francesc	"La història de Catalunya en l'art romàntic". <i>El Romanticisme a Catalunya</i> . Barcelona: coedició d'autors i Generalitat de Catalunya, ECSA, 1999: p. 21-25
127.	FONTBONA	Francesc	"La volguda recerca d'una modernitat artística". <i>Història de la Cultura Catalana. El Modernisme 1890-1906</i> . Vol. VI. Barcelona: Edicions 62, 1995: p. 153-180
128.	FONTBONA et al.	Francesc	<i>El Modernisme</i> . Barcelona: Edicions L'Isard, 2003
129.	FONTBONA JORBA	Francesc Manuel	<i>El Romanticisme a Catalunya</i> . Barcelona: coedició d'autors i Generalitat de Catalunya, ECSA, 1999
130.	FONTBONA	Francesc	<i>La crisi del modernisme artístic</i> . Barcelona: Curial, 1975
131.	FONTBONA	Francesc	<i>Ramon Casas</i> , Barcelona: Thor, 1979
132.	FONTBONA MIRALLES	Francesc Francesc	<i>Història de l'art català. Del Modernisme al Noucentisme 1888-1917</i> . Vol. VII. Barcelona: Edicions 62, 1985
133.	FRANCÉS	José	<i>Un maestro de la escenografía: Soler y Rovirosa</i> . Barcelona: Diputación Provincial, Instituto del Teatro, 1928
134.	FREIXA	Mireia	<i>El Modernismo en España</i> . Madrid:

-
- Editorial Càtedra, 1986
135. GALLEN   Enric   "Els fonaments d'un nou teatre". *El Modernisme*. Vol I. Barcelona: Olimpíada Cultural S.A. - Lunweg Ed., 1990: p. 107-115
136. GALLEN   Enric   "La represa del Teatre Íntim als anys vint". *Els Marges*. Núm. 50 (juny 1994): p. 120-125
137. GALLEN   Enric   "Las bases de un nuevo teatro". *Barcelona y la pasión modernista*. Barcelona Metròpolis Mediterrània, 1990. (Quadern Central, núm. 16): p. 118-121
138. GIMÉNEZ   Enric   "Ejemplo de estudio de un personaje. Ejercicio 3. Segundo curso". *Assaig de Teatre. Revista de l'Associació i Experimentació Teatral*. Núm. 29, 30 i 31 (desembre- març, 2002): p. 225-227
139. GIMÉNEZ   Enric   "Estètica. Exercicis de 5è i 6è. Primer curs". Traducció Xavier Borràs. *Assaig de Teatre. Revista de l'Associació i Experimentació Teatral*. Núm. 26 i 27 (març-juny, 2001): p. 207-228
140. GIMÉNEZ   Enric   "Formas teatrales". Assaig de Teatre. *Revista de l'Associació i Experimentació Teatral*. Núm. 32 (juny, 2002): p. 163-165
141. GIMÉNEZ   Enric   "Nocions de direcció". Exercici 8è. Segon curs". Assaig de Teatre. *Revista de l'Associació i Experimentació Teatral*. Núm. 32 (juny, 2002): p. 153-157
142. GIMÉNEZ   Enric   "Reproducción de casos patológicos en escena". Assaig de Teatre. *Revista de l'Associació i Experimentació Teatral*. Núm. 32 (juny, 2002): p. 159-161
143. GISÈLE   Marie   *Le Théâtre Symboliste*. París: Ed. Nizet, 1973
144. GOETHE   Johann   Wolfgang   *Iphigenie auf Tauris* ["*Ifigènia a Tàurida*. Tragèdia de Goethe". Traducció de Joan Maragall. *Catalonia*, any I, núm. 1-11, 12-13, 14-15 (15-30 juny, 15-31 juliol, 15-30 agost i 15 setembre 1898)]

145.	GOETHE	Johann Wolfgang von	<i>Iphigenie auf Tauris</i> [<i>Ifigènia a Tàurida</i> ; traducció de Joan Maragall. Barcelona: L'Avenç, 1898, Biblioteca dramàtica de L'Avenç]
146.	GOMBRICH	Ernst H.	<i>Art and Illusion. A study in Psychology of Pictorial Representatio</i> [<i>Arte e Ilusión, Estudio sobre la psicología de la representación pictórica</i> . Barcelona: Editorial Gustavo Gili, S.A., 1982]
147.	GOURMONT	Remy de	<i>Le symbolisme. Promenades littéraires</i> . Vol XIII. París: Mercure de France, 1963
148.	GRAELLS	Guillem-Jordi	<i>L'Institut del Teatre, 1913-1988. Història gràfica</i> . Barcelona: Institut del Teatre, Diputació de Barcelona, 1990
149.	GUAL	Adrià	"Conferència curta servint de pròleg" [11 d'agost de 1897]. <i>Blancaflor. cant popular armonisat per a la escena: per Adrià Gual</i> . Barcelona: Impremta i litografia de Joseph Cunill Sala, 1904: p. VII-IX
150.	GUAL	Adrià	"L'art escènic i el drama wagnerià" [conferència]. <i>XXV Conferències donades a la Associació Wagneriana (1902-1906)</i> , (març 1904). Barcelona: Associació Wagneriana: p. 115-144
151.	GUAL	Adrià	"Textos del Teatre Íntim". Assaig de Teatre. <i>Revista de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral</i> . Núm. 39-40 (desembre, 2003): p. 269-271
152.	GUAL	Adrià	<i>Arlequí vividor</i> : farsa de fira. Barcelona: A. Artís, 1912
153.	GUAL	Adrià	<i>Blancaflor. cant popular armonisat per a la escena: per Adrià Gual</i> . Barcelona: Impremta i litografia de Joseph Cunill Sala, 1904
154.	GUAL	Adrià	<i>La mosca vironera</i> , Barcelona: Timbre Catalán, 1894
155.	GUAL	Adrià	<i>La pobre Berta</i> . Barcelona: Publicacions Teatràlia, Imp. Vda. de J. Cunill, 1909 (Biblioteca Teatràlia)
156.	GUAL	Adrià	<i>Les orientacions. Estudi d'actualitat teatral</i>

157.	GUAL	Adrià	<i>catalana</i> . Barcelona: A. Artís Impressor, 1911 <i>Misteri de dolor</i> . Barcelona: J. Santpere, 1904
158.	GUAL	Adrià	<i>Mitja vida de Teatre. Memòries</i> . Barcelona: Aedos, 1960
159.	GUAL	Adrià	<i>Molière i la farsa dels metges</i> . Barcelona: Publicacions de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, 1921
160.	GUAL	Adrià	<i>Nocturn. Andante Morat</i> . Barcelona: Llibreria Àlvar Verdaguer, 1896
161.	GUAL	Adrià	<i>Silenci</i> . Barcelona: Llibreria d'Àlvar Verdaguer, 1898
162.	GUAL	Adrià	<i>Temas de historia del teatro: La comedia en el s. XVIII, Danzas de la Muerte, Evolución de la Escenografía</i> . Barcelona: Publicaciones del Instituto del Teatro Nacional, 1929
163.	HARTNOLL	Phyllis	<i>The Oxford Companion to the Theater</i> . New York: Oxford University Press, 1995
164.	HAUSER	Arnold	<i>Der Ursprung der modernen Kunst und Literatur</i> [Origen de la literatura y del arte modernos, vol III], Barcelona: Editorial Labor, S.A., 1982]
165.	HONOUR	Hugh	<i>Romanticism</i> [El Romanticismo. Madrid: Alianza Editorial, 1981]
166.	IBORRA	Joaquim	<i>Dietari del Gran Teatre del Liceu (1862-1981)</i> . Barcelona: Institut del Teatre, 1999
167.	JARDI	Enric	<i>El cartellisme a Catalunya</i> . Barcelona: Ediciones Destino, 1983
168.	JOANNIDÉS	Antoine	<i>La Comédie Française de 1680-1920</i> . París: Librairie Plon, 1921
169.	JORDÀ	J. M.	<i>Ramon Casas pintor</i> , Barcelona: Catalonia, 1931
170.	JUNG ET AL.	Carl G.	<i>Man and his symbols</i> [El hombre y sus símbolos. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica, S.A., 1995]

-
171.	KENNEDY et al.	Denis	<i>Oxford Encyclopedia of Theater & Performance</i> . New York: Oxford University Press, 2003
172.	LESSING	Gotthold Ephraim	<i>Hamburgische Dramaturgie [Dramatúrgia d'Hamburg]</i> . Traducció de Feliu Formosa. Barcelona: Monografies de Teatre, Publicacions de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona i Edicions 62, 1987]
173.	LESSING	Gotthold Ephraim	<i>Laocoonte</i> . Introducció i traducció Eustaquio Barjau. Madrid: Editorial Tecnos, 1990. (Colección Metropolis)
174.	LEVER	Jones	<i>Breve historia del traje y la moda</i> . Madrid: Ensayos Arte Catedra, 2000
175.	LITVAK	Lily	"El jardín en la pintura española de 1870 a 1936". Jardines de España, catàleg. Fundación Cultural Mafrevida (17 novembre 1999 - 9 gener 2000): p. 13-69
176.	LITVAK	Lily	<i>El Modernismo</i> . Madrid: Ed. Taurus, 1975
177.	LUCIE-SMITH	Edward	<i>Symbolist Art [El arte Simbolista]</i> . Barcelona: Ediciones Destino, 1991]
178.	MAETERLINCK	Maurice	<i>Intérieur [Interior/Quatre variacions sobre la mort]</i> . Versió catalana de Jordi COCA. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona- Edicions del Mall, 1984: p. 85-106
179.	MAETERLINCK	Maurice	<i>Intruse [La intrusa/Quatre variacions sobre la mort]</i> . Versió catalana de Jordi COCA. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona- Edicions del Mall, 1984: p. 23-42]
180.	MAETERLINCK	Maurice	<i>Les Aveugles/ Théâtre II/ Maurice Maeterlinck</i> . Brussel·les: P. Lacomblez, 1904
181.	MAETERLINCK	Maurice	<i>Pelléas et Mélisande/Théâtre II/ Maurice Maeterlinck</i> . Brussel·les: P. Lacomblez, 1904
182.	MAETERLINCK	Maurice	<i>Quatre variacions sobre la mort: Interior,</i>

- La intrusa, La Mort de Titangles, Els cecs*/Maurice Maetrelinck; versió catalana de Jordi COCA. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona-Edicions del Mall, 1984
183. MAGRIÑÁ Isidro "Blasones wagnerianos en Barcelona. Bocetos inéditos de Adrià Gual sobre un posible Parsifal en Montserrat". *Liceo*. Any XI, núm. 114 (abril 1955): p. 12-15
184. MALIGNON Jean *Dictionnaire des écrivains français*. París: Éditions du Seuil, 1971
185. MARAGALL Joan *Nausica*. Barcelona: Escola Catalana d'Art Dramàtic, 1923
186. MARFANY Joan Lluís "Joventut revista modernista" dins "El modernisme: un entusiasme". *Serra d'Or*. Núm. 135 (desembre 1970): p. 53-56
187. MARFANY Joan Lluís "Modernisme català i final de segle europeu. Algunes reflexions". *El Modernisme*. Vol I. Barcelona: Olimpíada Cultural S.A. - Lunweg Ed. 1990: p. 33-34
188. MARFANY Joan Lluís "Modernisme i modernitat". *Actes del Col·loqui Internacional sobre el Modernisme*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988: p. 9-24
189. MARFANY Joan Lluís "Modernisme i noucentisme, amb algunes consideracions sobre el concepte de moviment cultural". *Els Marges*. Núm. 26 (setembre 1982): p. 31-42
190. MARFANY Joan Lluís "Presència de Wagner (1883-1983): El wagnerisme a Catalunya". *Serra d'Or*. Any XXV, núm. 281 (febrer 1983): p. 11-14
191. MARFANY Joan Lluís *Aspectes del Modernisme*. Barcelona: Ed. Curial, 1975
192. MARQUINA Eduardo "La Ifigenia de Goethe por J. Maragall". *Luz*, núm. 2 (3ª setmana octubre 1898): p. 17
193. MARTÍNEZ SIERRA Gregorio *Un teatro de arte en España 1917-1925*. Madrid: Ediciones Esfinge, 1926

194.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>"Indumentaria teatral"</i> . Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona. Barcelona: la Academia. [1892]-.-0368-8283. -3ª época, v. 13, nº 9 (1917)
195.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>"La Caída del modernismo"</i> . Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona. Barcelona: la Academia. [1892]-.-0368-8283. -3ª época, v. 10, n. 26 (1913)
196.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>25 años del teatro de intimidad de Lluís Masriera</i> [catàleg d'exposició]. Barcelona: Real Círculo Artístico, novembre-desembre 1948
197.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>Obres completes</i> . Barcelona: Altés, 1935
198.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>Quelques décors et personajes</i> . París: Édition du Graphic, [192?]
199.	MASRIERA I ROSES	Lluís	<i>Sota l'ombrel·la</i> . Barcelona : Imprenta Badia, 1931
200.	MASSANA VALLEJOS	Antoni Genaro Xavier	<i>Javier: estampas escénicas: oratorio</i> . Lletra de Genaro Xavier Vallejos i música d'Antonio Massana. Bilbao: El siglo de las Misiones, 1944
201.	MOLAS	Joaquim	"El modernisme i les seves tensions" dins "El modernisme: un entusiasme". <i>Serra d'Or</i> . Núm. 135 (desembre 1970): p. 45-52
202.	MORELL MONTADI	I Carme	<i>El teatre de Serafí Pitarra: entre el mite i la realitat (1860-1875)</i> . Barcelona: Curial Edicions Catalanes, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995
203.	MORERA	Enric	<i>La fada</i> . Llibret de Jaime Massó i Torrents. Barcelona: Ed. L'Avenç, 1990
204.	MUÑOZ MORILLEJO	Joaquin	<i>Escenografía española</i> . Madrid: Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Impr. Blass, 1923
205.	MURGADES	Josep	"Assaig de revisió del noucentisme". <i>Els Marges</i> . Núm. 7 (juny 1976): p. 35-53
206.	PANYELLA	Vinyet	<i>Epistolari del Cau Ferrat 1889-1930</i> .

- Sitges: Grup d'Estudis Sitgetans, 1981
207. PASCUAL BARROSO Andrea *Pere Borrell del Caso: (Puigcerdà 1835-Barcelona 1910): l'obra d'un mestre de pintors; pròleg de Francesc Fontbona.* - Barcelona: Mediterrània: Ajuntament de Puigcerdà, 1999
208. PAVIS Patrice *Dictionnaire du théâtre [Diccionario del teatro. Dramaturgia, estética, semiología.* Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica, S.A., 1998]
209. PEDRAZA JIMÉNEZ RODRÍGUEZ CÁCERES Felipe B. Milagros *Las épocas de la literatura española,* Barcelona: Editorial Ariel, S.A., 1997
210. PELLICO Silvio *Francesca de Rimini.* Barcelona: Biblioteca Popular de l'Avenç, 1909
211. PIERRE ET. AL José *El simbolismo en Europa: Néstor en las Hespérides.* Las Palmas: Centro Atlántico de Arte Moderno, 1990
212. PIERRE José *Le Symbolisme.* París: Fernand Hazan Éditeur, 1976
213. PLA Josep *Santiago Rusiñol i el seu temps.* Barcelona: Ed. Destino, 1981
214. PLA I ARXÉ Ramon "L'Avenç (1891-1915): la modernització de la Renaixença". *Els Marges.* Núm. 4 (maig 1975): p. 23-38
215. PLANES Ramon "Santiago Rusiñol: escriptor". *L'Avenç.* Núm. 39 (juny 1981): p. 32-36
216. PORTER MOIX Miquel *Adrià Gual i el cinema primitiu a Catalunya (1897-1916).* Barcelona: PPU, 1985
217. POZHARSKAYA M.N. *The Russian seasons in Paris. Sketches of the scenery and costumes 1908-1929.* Moscow: Iskusstvo Art Publishers, 1988
218. RÀFOLS J.F. *El arte modernista en Barcelona.* Barcelona: Llibreria Dalmau, 1943
219. RÀFOLS J.F. *Modernismo y modernistas [Modernisme i modernistes.* Barcelona: Ed. Destino, 1982]

-
220. RÀFOLS J.F. *Ramón Casas, pintor, Omega i Ramón Casas, dibujante, Barcelona: Omega, [19-?]*
221. RAILLARD Edmond "Santiago Rusiñol modernista: ètica i poètica, al·legoria i simbolisme". *Actes del Col·loqui Internacional sobre Modernisme*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988: p. 105-115.
222. READ Herbert *A concise History of Modern Painting [Breve historia de la pintura moderna*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1984]
223. RIBERA I BREGÓS Jordi "La fortuna de Maurici Vilomara". Assaig de Teatre. Revista de l'Associació i Experimentació Teatral, núm. 33-34 (setembre, 2002): p. 140-166
224. ROBICHEZ Jacques *Le Symbolisme au théâtre : Lugné-Poe et les débuts de l'Oeuvre*. París: L'Arche, [1972, c1957]
225. ROMEU FIGUERAS I Josep "L'apropiació modernista de la cançó popular i del llegendarí" dins "El modernisme: un entusiasme". *Serra d'Or*. Any XII, núm. 135 (desembre 1970): p. 57-59
226. RUBIO JIMÉNEZ Jesús *El teatro poético en España: del Modernismo a las Vanguardias*. Múrcia: Secretariado de Publicaciones y Servicio de Actividades Culturales de la Universidad de Murcia, 1993
227. RUBIO JIMÉNEZ Jesús *La renovación teatral española de 1900, manifiestos y otros ensayos*. Madrid: Asociación de Directores de Escena de España, 1998
228. RUSIÑOL Santiago "Als jardins abandonats". *Oracions*, Barcelona: Editorial Selecta, 1949: p. 163-166
229. RUSIÑOL Santiago "Jardins d'Espanya". *Obres completes*. Barcelona: Selecta, 1956: p. 743
230. RUSIÑOL Santiago *L'Alegria que passa*. Música pautaada

- d'Enric Morera. Barcelona: L'Avenç, 1898
231. SALA Ricard "Somni d'una nit d'istiu". *Teatràlia. Revista dramàtica*. Núm. 4. (30 octubre 1908): p. 114-117
232. SALVAT I FERRÉ Ricard "Entorn Adrià Gual". *Serra d'Or*. Any IV, núm. 12 (desembre 1962): p. 51-53
233. SALVAT I FERRÉ Ricard "La muy controvertida situación de la escenografía en Cataluña. Un posible estado de cuestión". *Artigrama, Revista del departamento de Historia del arte*. Editors, 1998, 13
234. SALVAT I FERRÉ Ricard "Santiago Rusiñol: autor teatral", *L'Avenç*, núm. 39, (juny 1981): p. 37-40
235. SALVAT I FERRÉ Ricard *Adrià Gual i la seva època*. Barcelona: Edicions 62, 1972
236. SALVAT I FERRÉ Ricard *El teatre contemporani. 1/el teatre és una arma?- de Piscator a Espriu*. Barcelona: Edicions 62, 1966
237. SALVAT I FERRÉ Ricard *El teatre contemporani. 2/el teatre és una ètica?- de Ionesco a Brecht*. Barcelona: Edicions 62, 1966
238. SALVAT I FERRÉ Ricard *Escrits per al teatre*. Barcelona: Institut del Teatre i Diputació de Barcelona, 1990
239. SALVAT I FERRÉ Ricard *Historia del teatro moderno: los inicios de la objetividad*. Barcelona: Ediciones Península, 1981
240. SALVAT I FERRÉ Ricard *La creació del llenguatge de la posada en escena a Catalunya en el context internacional de finals del segle XIX i la primeria del XX*. Discurs d'ingrés de l'Acadèmic Electe Il·lm. Sr. Dr. Ricard Salvat i Ferré, Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. Barcelona, 2004
241. SALVAT I FERRÉ Ricard *La il·luminació de gas i l'espectacle del s. XIX a Catalunya*. Barcelona: Seix i Barral, 1980
242. SALVAT I FERRÉ Ricard *Nota a Adrià Gual: Misterio de dolor*. Madrid: Ed. Alfil, 1967. (Colección Teatro,

- núm. 556)
243. SARDÀ Joan "Santiago Rusiñol", *La Vanguardia*, Barcelona, núm. 1615, (desembre 1890): p. 6
244. SARDÀ Juan "Los dramas de Mauricio Maeterlinck". *La Vanguardia* (20 desembre 1892): p. 4
245. SARDÀ Juan *Obras escogidas*. Vol. I. Barcelona: Llibreria de F. Puig i Alfano, 1914
246. SCHOUVALOFF Alexander *The Art of Ballets Busses, the Serge Lifar Collection of Theater Designs, Costumes and Painting at the Wadsworth Athenaeum Harford*. Connecticut, New Haven i Londres: Yale University Press, 1997
247. SEGARRA Josep Maria *Somni d'una nit d'estiu*. Barcelona: Institut del Teatre, 1979
248. SIGUAN Marisa *La recepción de Ibsen y Hauptmann en el Modernismo catalán*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1990
249. SOLER I FRANCESC ROVIROSA «Notas acerca de las artes escenográficas en algunos teatros de Alemania». *Memoria de la Junta de Gobierno, para la general ordinaria de 1900*. Barcelona: Hijos de J. Jesús. Impresores, 1900: p.146-163
250. SONREL Pierre *Traité de scénographie*. París: Librairie Théâtrale, 1984
251. SZONDI Peter *Theorie des modernen Dramas (1880-1950) [Teoria del Drama modern (1880-1950)]*. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 1988
252. TRENC-BALLESTER Eliseu "A l'entorn del simbolisme". *El Modernisme, Pintura i dibuix*. Vol. III. Barcelona: Ed. L'Isard, 2002: p. 37-58
253. TRENC-BALLESTER Eliseu "Adrià Gual, grafista modernista". *Serra d'Or*. Núm. 223 (abril 1978): p. 51-59
254. TRENC-BALLESTER Eliseu "Els inicis de l'art idealista modernista". *Actes del Col·loqui Internacional sobre*

- Modernisme*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988: p. 145-163
255. TRENC-BALLESTER Eliseu "Santiago Rusiñol: del realismo al simbolismo". *Estudios Pro Arte*. Núm. 7-8 (juliol-desembre 1976): p. 65-75
256. TRENC-BALLESTER Eliseu "Una crítica del *Jardins d'Espanya* de Santiago Rusiñol per Max Jacob". *Revista de Catalunya*. Núm. 174, Nova Etapa (juny 2002): p. 53-63
257. TRENC-BALLESTER Eliseu *Les arts gràfiques de l'època modernista a Barcelona*. Barcelona: Gremi d'Indústries Gràfiques de Barcelona, 1977
258. TRENC-BALLESTER Eliseu *Simbolisme a Catalunya* [catàleg exposició]. Sabadell: Museu d'Art de Sabadell, 16-17 de març de 1983
259. UTRILLO Miquel "Arte Nuevo", *Luz*. Núm. 2 (3a setmana d'octubre de 1898): p. 14
260. UTRILLO Miquel "Puvís de Chavannes. Intim". *Luz*. Núm. 5 (2a setmana de novembre de 1898): p. 57-58
261. VALLVÉ Andreu *Escola catalana d'escenografia realista 1850-1950* [catàleg exposició]. Barcelona: Institut del Teatre, 1983
262. VÀZQUEZ Anna *Catàleg de Manuscrits de teatre en català de l'Institut del Teatre*. Barcelona: Generalitat de Catalunya i Departament de Cultura i Mitjans de comunicació, 1981
263. WAGNER Richard *Oper und Drama* [*Òpera i Drama*]. Barcelona: Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, 1995
264. YXART Josep *El año pasado: letras y artes en Barcelona*. Barcelona: Librería Española de López, 1890
265. YXART Josep *El arte escénico en España*. 2 vols. Barcelona: Imp. *La Vanguardia*, 1894 i 1896
266. ZOLA Émile *Le naturalisme au théâtre* [*El Naturalismo*]. Barcelona: Ediciones Península, 1989

RELACIÓ DE FONTS DOCUMENTALS

- Biblioteca del Museu de les Arts Escèniques, Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona:
  - Arxiu/Fons Adrià Gual:
    - Fons de dibuixos i projectes escenogràfics Adrià Gual
    - Fons de dibuixos i dissenys de personatge Adrià Gual
    - Fons de fotografies d'escena i estudi

- *Bibliothèque du l'Arsenal*, secció d'art escènic de la *Bibliothèque National du France*, París:
  - Fons iconogràfic de les escenes del teatre de la *Comédie Française*: Scènes de théâtre Th. Comédie Française 4° ICO-THE
  - Fons iconogràfic de les escenes del teatre del *Théâtre de l'Oeuvre*, 1887-1900: Scènes de théâtre Th. l'Oeuvre 1887-1900, Vol. (5) ICO
  - Fons iconogràfic de les escenes del teatre del *Théâtre Antoine*, 1897-1906: Scènes de théâtre Th. Antoine 1897-1906 4° ICO-THE 213-259
  - Fons iconogràfic de les escenes del teatre de l'*Odéon*: Scènes de théâtre Th. Odéon 1870-1902, 4° ICO-THE 2439-2500

- *Bibliothèque de la Comédie Française*
- Biblioteca de la Fundació Miró
- Biblioteca de la Fundació Tàpies
- Biblioteca Nacional de Catalunya

- Biblioteca de la Universitat de Barcelona, Secció d'Història de l'Art
- Biblioteca de la Universitat de Barcelona, Secció de Filologia
- Arxiu Gràfic del Museu Nacional de Catalunya
- Arxiu fotogràfic de l'Ajuntament de Barcelona. Fons Amadeu i Audouard
- Hemeroteca de l'Ajuntament de Barcelona (Casa de l'Ardiaca)